

Fransz deputat: "Azərbaycanlılar Ermənistanı ial nticsind z torpaqlarından qovulublar"

Fransa Milli Assambleyasının (Parlament) Xarici İşlər Komissiyasının v Fransa-Azərbaycan Dostluq Qrupunun üzvü, deputat Jerom Lamberin məsəhibsi

Arannews-Nec oldu ki, Fransa-Azərbaycan dostluq qrupuna üzv olmaq qərara gəldiniz? - İlk dəfə Azərbaycana 15 il bundan əvvəl Dnya Bankının xəttilə sifr etməm. Məndə ilk növbədə Azərbaycana maraqlı olmaqdan onun geo-siyasi məqəyini və bu təməndə Fransa ilə mümkün müdaxilə perspektivləri olub. O zamanlar dostluq qrupunun rəhbəri olan, həmkarım Jan-Fransua Manselin i qabiliyyətin bəld idim. Onunla eyni partiyadan seçilmişəm, siyasi baxışlarımızda olan kəskin fərqlər rəsmən bu qrupa üzv oldum. Nəki, qrupun bəndə i qərar birinin olması fəaliyyətinin aktiv olması nədə edirdi və mən fəaliyyəti vərəqlər zərind qalan qruplar maraqlandırmırd. Bundan əvvəl Ermənistan ilə mənəvi ucbatından bura problemli zona hesab edilirdi və bu səbəbdən də diqqətimizi cəlb etmədi. Daha bir səbəbdən mənəvi kəmi sovet respublikaları ilə bir qayda olaraq yaxından maraqlanmamıd. Bu regionda Sovet tənfaqlı daldıqdan sonra yeni məsələlər bə qaldırdı, yeni laqlar qurulurdu ki, bu gün, Ukraynaya simasında bunların həttdə davam etdiyini gərək. - Bu yaxınlarda Azərbaycanda qərar və məcburi kənlər gərləriniz olub. Ordan hansı tənratlarla qaytmasınız? - Fransada Azərbaycan Dostlar Assosiasiyasının tənbs v tənkatlı ilə Azərbaycanda qərar və məcburi kənlər gərlə keirdik. Bu insanlar Ermənistanı ial nticsind z torpaqlarından qovulublar. Onlar zəddə-baba yurdlarına qaytmaq arzusundadırlar. Onlar bunu bətn vərəqlər ilə arzulayırlar və bu da tənbiidir. Məqsədimiz yerində aktual vziyyəti yərmək idi. Adama uzaqdan el gəlirdi ki, stəndən 25 il kəib və hər ey unudulub gedib, onlar vziyyətləri ilə bərblər. Lakin bu hətdə bəld deyil. Onların kəriyyətinin yeganə arzusunu gərək, Qarabaa dənəkdir. Bu sifr mənəvi bu reallı anlamaq mümkün vərtdi. Rəst gəldiyimiz məcburi kənlər arasında dərğd yaayanlar, sfil hyat sərnlər olmasa da tən vziyyətdə yaayanlar da, nisbətən rahat hyat tərzi olanlara da rəst gəldik. Bu insanlar gərək ox tənşirli idi. - Fransa ATT-in Minsk Qrupunun həmsədridir. Dəqlə Qarabamnaqlısı bu gəndə z hllini tənə bilmyib. Sizcə buna səbəbdənndir? - Minsk Qrupu Azərbaycan və Ermənistan - bir araya gətirib gərlərin kəiriləsin, məzakirlərin aparılmasında rəit yəradılmasında baxımdan maraqlıdır. Lakin mənəvinə bəqləs hll etmyək. Nə Almaniya, nə Fransa, nə də Amerika Birləşmiş Dəqlə Qarabaa azad etmək n sğərlərini ora gəndərmək. Mənəvinin hllə yənləz siyasi rəzləqlə səsində mümkün. Lakin mən gərək ki, bu məsələ ilə bəld və buna səbəbdən Ermənistan bu məsələ müdaxilə etməkdən yəynəmədr. Bu bir fəktədr. Tənşf ki, bu mənəvi ox uzanb və bundan da artıqla uzanmasında mənəvinin bə vərmsin olan riski artırr. Mən sonunda "Ermənistan tərpnəmk istəmir, bu formada dənqlər mümkün deyil" dəyrək dənqlər davam etdirmək istəməz, Azərbaycan bəə dərək. Dəqlə Qarabaa tərək etməsi nə Azərbaycan Ermənistanə tənziqlər gəstr bilər. Lakin aktual vziyyətdə tənziqlər məsəbt nticlər vərmyək. Zif ləky tənziqlər etməklə bu ləknə bir-birinə daha da yaxınladırmaq mümkün. Ermənistan oxlu tənlikləri vər. Orda siyasi dənlikliklər, həttdə bir az zoraklıqla da bə vərir. "Bu onların gənədr" dəyrək Ermənistan həkumti bu tənşirlərdən xəqlə problemləri unutdurmaq nə yəarlana bilər. Millitəlik ox zaman tənliklərin ntic olaraq bə qaldırr. gər Ermənistan da Azərbaycan kimi iklən ləksə idi dəyrdim ki, siz bir-birinizi vəl-axır bəə dəkəsiniz, nəki, sizin ortaq maraqlarınız vər. Tarixiniz, mədniyyətiniz kəsisi idi, bir gün eyni icməyə məxsus ola bəldiniz: hər z ləksind, lakin ortaq maraqla. Lakin bu gün bu məsələ mərkkəb forma dəyr. O ki, qaldı bəynəlxəqlə tənziqlər, mənəvi bu gəndəki, istər bəy, istərsə də kiik dənltl mənəvi bəld olsun, bu yolla hll olunan bir mənəvi tənmməram Fransa həlri ilə qondarma "Dəqlə Qarabaa Respublikası"nın həlri arasında imzalanən "dostluqla - xərtiya"lar bərdən dənrsəniz? - Fransada yerli idarətməli istədiklərini etmək qədr azadla mənəvidir. Bunlar Fransa siyastinin istəyin uyğun hyata kəirililəmsə də onlar qadaan da etmək məkədr, həttdə dəyrdim qeyri-mümkündür. Bəld "dostluqla xərtiya" larından ox imzalanəməyib, həttdə cəmi st-st bir nə dənədir. Qanunda bir bəluqla oldu nə onların imzalanmasında qadaan ed bilmirik. Lakin həlri arasında qərdalamən departamənt rəhbərlərinin icəzəsi ilə hyata kəirildiyi nə qərsən əlməq mümkün olub. - Azərbaycan və Fransa parlamentləri arasında həzrək mənəvi bəld nəc qiyəmtlənədirirsiniz? - Dostluqla Qrupunun rəhbəri Azərbaycən həzrək vitse-prezidenti, xənəm Məhrəban ləyeva oldu dənrlərdə

parlamentlərimiz arasında laqlımız daha yaxınlaşdı. Bu Fransadakı bundan vətəni hökumətin dəstəklədi. Bu maddəyə görə bir neçə Azərbaycanlı deputatlar qəbul etmiş, bir sıra birləşmə fəaliyyətimiz olub. Mehriban İlyeva qrupun rəhbərliyini tərk etdikdən və bizim tərəfimizdən də 18 aydan bundan qabaq rəhbər dəyişikliyi olduqdan sonra Azərbaycan-Fransa dostluq qrupunun fəaliyyəti zifləyib. vətəni il ərzində digər fəaliyyətləri yana 3-4 iclas keçirildiyi halda, indi 18 ay müddətində yalnız bir, o da təsis iclası keçirilib. Fəaliyyətin aktiv olub - olmaması birbaşa rəhbərlik aslı olan məsələdir. - İllərimiz arasında ikitərəfli mənasiblərin bugünkü inkişafı bərdən dərsənsə? Məndə el təssərratı var ki, Azərbaycan Fransanın beynəlxalq siyasətinin radarına daxil deyil: hər halda nə planda deyil. Fransa ATT-in Minsk qrupunun həmsədrinə kimi Dağ Qarabağ mənaqisi ilə bəllə bəhrənə vəziyyəti yaxından maraqlanır. Bundan əlavə Fransanın Azərbaycan ilə ticarət maraqları da var. Amma bu iki məsələni bəqa, hesab edim ki, Azərbaycan ilə Fransa arasında strateji laqlı məvcuddur deyil və bu məni oxuyus edir. İllərimiz arasında mənasiblərimiz pis deyil, sadəcə həllik kifayət qədər deyil. Halbuki, Fransa ilə Azərbaycan arasında inkişaf etdiriləmsi səhlər oxdur. rəqə yaxın, rənlə sərhəddə gərginliyin həllə də məvcud oldu bir regionda Azərbaycan Fransa nə ox maraqlı bir tərəfdə evrilə bilər. Azərbaycan müsəlman ləksidir, lakin zənməxsus xüsusiyyətləri var, dəni inkişaf edib. Biz Azərbaycanla yalnız dənyanın bu regionuna deyil, dənyanın digər bəllərlərin dəir dialoq yarada bilərlik. - Dədiniz ki, Azərbaycan müsəlman ləksidir, lakin zənməxsusluu var. Bununla nə dəmk istəyirdiz? - Yəni Azərbaycanda digər dəni qulluq edən insanların zəni lərləni həyata keçirənlərin mənərlə yoxdur. Azərbaycanda dəni tolerantlıq var. Hər kəs zəni dəni inanır, lakin fanatizm yox, dənyvilik məvcuddur. Biz Fransada da bu formada yaayırq: hər kəs zəni dəni inanır. Lakin ictimai yerlərdə - kəldə, meydanlarda - dəni lərin ləmlərlərin rəst glənmir. Hər zəni inamı nə rəyində gəzdirir. - Hənsə səhlərdə Fransa və Azərbaycan arasında məkdəlləq perspektivləri daha xeyirli ola bilər? - İlk nəncə geo-siyasi laqlı qurmalyq. Bundan sonra dəyrdim ki, dəni və digər bəxəmdən maraqlı kəsb edən mədniyyət laqlərini inkişaf etdirəlməliyik. Mənim fikrimcə Azərbaycan tək Fransa nə deyil, bətlə Avropa nə dənyanın bu hissəsində maraqlı tərəfdə evrilə bilər. Azərbaycan torpanda kəmid ox hədlərlə bə .vərib. Hesab edim ki, Azərbaycan məhkəmə tərəfdə ola bilər

.Report